

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

МЕНЕДЖМЕНТ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ У НОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної
науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 19 жовтня 2017 року)

ПОЛТАВА
2017

3. Документування трудових відносин. Законодавча і нормативна регламентація документування трудових правовідносин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukreferat.com/70348/> (дата звернення 09.09.2017)

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗМІН НА РОЗВИТОК АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРУ

Л. М. Болдирєва, к. е. н., доцент

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

В агропродовольчому секторі економіки як в системі можливе зростання внутрішньої нерівноваги, зокрема за рахунок порушення існуючого балансу структурних складових агропродовольчого сектору, що можна кваліфікувати як зростання кризових явищ. Кожна система, в тому числі агропродовольчий сектор, на наш погляд, має свої «вузькі місця» – структурні складові з обмеженим ресурсом використання, функціональність яких порушується і зумовлює дестабілізацію усієї системи. Якщо одним з таких елементів економіки України в даний час, на переконання фахівців, є банківська система, то в агропродовольчому секторі «вузьким місцем», на наш погляд, є застаріла матеріально-технічна база та низькопродуктивні, енерговитратні технології (це стосується як сільського господарства, так і промисловості, що переробляє сільськогосподарську сировину та виробляє продовольство).

Тому в міру зростання внутрішньої нерівноваги (невідповідність матеріально-технічної бази сучасним потребам виробництва) агропродовольчий сектор як система наближається до біфуркаційної точки, де еволюційний шлях розвитку агропродовольчого сектору розгалужується. При цьому слід зазначити, що протилежним еволюційному типу розвитку є біфуркаційний тип – нестабільний, нестійкий, який передбачає можливість катаклізмів, тобто миттєвого переходу системи до якісно нового стану. Економічні кризи та соціальні катастрофи породжені біфуркаціями. Аналіз підходів до тлумачення категорії «біфур-

кація» засвідчує, що розуміння її змісту таким чином, біфуркація – це:

- точка, в якій система стає чутливою до зміни своїх параметрів, втрачає стійкість, стабільність;
- точка, в якій відбувається розгалуження траєкторії системи, здійснюється вибір подальшого шляху розвитку;
- якісна невизначеність системи, боротьба її якостей;
- набуття нової якості системи, зміна структури соціально-економічної системи;
- джерело інновацій і диверсифікації, момент виходу підприємства з кризи

Проведені нами дослідження дозволили встановити, що точками біфуркацій за останні тридцять років (1985–2015 рр.) в Україні стали значні соціально-економічні зміни у формах державного управління та власності, які безпосередньо вплинули на розвиток агропродовольчого сектору:

1-а точка – так звана «перебудова» в колишньому СРСР, до складу якого входила Українська РСР, певна лібералізація економічних процесів, створення економічних та психологічних передумов для формування ринкових відносин (1985–1990 рр.);

2-а точка – розпад Радянського Союзу, початок ринкових перетворень в Україні шляхом переходу від централізованої планової економіки до ринкових засад її функціонування (1991–1992 рр.);

3-я точка – перетворення колгоспів в колективні сільськогосподарські підприємства, розпаювання сільськогосподарських угідь (1995 р.), подальше формування (1999–2000 рр.) на їх основі ринкових організаційно-правових форм господарюючих суб'єктів (акціонерних товариств, виробничих кооперативів, товариств з обмеженою відповідальністю, приватних підприємств, фермерських господарств);

4-а точка – валютна криза, що обумовила 174,4 %-ву девальвацію (зростання курсу з 1,9 до 5,21 грн/дол. США) (1998–1999 рр.);

5-а точка – світова економічна криза обумовила девальвацію на 58,1 %, зростання курсу з 5,05 до 7,99 грн/дол. США (2008–2009 рр.);

6-а точка – економічна криза в Україні, викликана рядом зовнішньо- та внутрішньополітичних і економічних чинників (2014–2015 рр.). Експорт та імпорт товарів скорочується, постійне коливання курсу національної валюти;

7-ю точкою біфуркації в сільському господарстві, на наш погляд, може стати набуття сільськогосподарськими землями статусу приватної власності й формування ринку землі.

Таким чином, у біфуркаційній точці агропродовольчий сектор стає дуже чутливим до впливів зовнішнього та внутрішнього середовища. Тут вибір певного шляху розвитку може залежати від суб'єктивного фактора (керівника, власника чи групи людей, які представляють орган управління на рівні держави, економіки її галузі). Тому не випадково, що в Україні при зміні політичного курсу змінюються й керівники галузями агропродовольчого сектору, стратегії їх розвитку. Якісні зміни в агропродовольчому секторі як соціально-економічній системі, що відбуваються в точках біфуркації, забезпечуються зміною атракторів і передбачають управління хаосом.

ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ ОПТИМАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ ДЖЕРЕЛ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

***В. А. Власенко**, к. е. н., доцент*

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Сучасний період ринкових трансформацій в окремих секторах національної економіки, галузях та сферах господарської діяльності змушує керівників багатьох підприємств шукати додаткові джерела фінансування для забезпечення свого розширеного відтворення. Необхідність постійного пошуку додаткового капіталу, як власного, так і позичкового, оптимізація внутрішньої структури та складу вже існуючого, розрахунок вартості залучення капіталу за різними формами підтверджує актуальність прове-